

દ્રિતીય વર્ષ બી.એ.

અર્થશાસ્ત્ર-પેપર-૩

(નાણું, બેંકિંગ અને જાહેર અર્થવિધાન)

- એકમ- ૧ પાયાના ખ્યાલો:
નાણું-નાણાંનો અર્થ અને; કાર્યો, નાણુંરોકડ અસ્કયામત તરીકે, ગ્રામીણ નિયમ, આધુનિક અર્થતંત્રમાં નાણાની ભૂમિકા. નાણાં ધોરણ, ચલણ બહાર પાડવા માટેનો કાગઠી નાણાં પદ્ધતિ.
- નાણાંનું મૂલ્ય અને ફૂગાવો
ભાવ સૂચકાંક-અર્થ, પ્રકારો, રચના પદ્ધતિ, ઉપયાગીતા અને મર્યાદાઓ.
- નાણાં પરિમાણનો સિદ્ધાંત-દ્વિશર સમીકરણ, રાકડપૂરાંત અભિગમ, કેઈન્સનો અભિગમ. ફૂગાવો-વ્યાખ્યા, પ્રકારો, કારણો, અસરો, ફૂગાવા નિયંત્રણ, ફૂગાવો અને બેરોજગારી વચ્ચેનો વિકલ્પ વિનિમય (ક્વિલિપ્સ રેખા મંદિયુક્ત ફૂગાવાનો અર્થ.
- એકમ- ૨ વ્યાપારી બેંકિંગ
વ્યાપારી બેંકનો અર્થ, કાર્યો, શાસનની પ્રક્રિયા-હેતુ અને મર્યાદાઓ, ભારતમાં બેંકિંગ ક્ષેત્રમાં તાજેતરમાં થયેલ સુધારાઓ (ફક્ત સમજૂતી આપવી)
- એકમ- ૩ મધ્યસ્થ બેંકિંગ
મધ્યસ્થ બેંકના કાર્યો- શાખાનિયમનની પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક પદ્ધતિ- બેંકદર, ખુલ્લા બજારની નીતિ, પરિવર્તનશીલ અનામત પ્રમાણ અને ગુણાત્મક પગલા- રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યો અને ભૂમિકા, નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશો અને મર્યાદાઓ (નાણાકીય નીતિના હેતુઓમાં ફક્ત ભાવસ્થિરતા, આર્થિક વિકાસ અને પૂર્ણ રોજગારીના હેતુને આવરી લેવા)

એકમ-૪ જાહેર અર્થવિધાનનું સ્વરુપ અને કાર્યક્ષેત્ર
જાહેર અર્થવિધાનનો અર્થ, કાર્યક્ષેત્ર, જાહેર અને ખાનગી અર્થવિધાન વચ્ચેનો ભેદ, જાહેર વસ્તુ અને ખાનગી વસ્તુ

જાહેર ખર્ચ
જાહેર ખર્ચનો અર્થ, વર્ગીકરણ, ઉદ્દેશો, સિધ્ધાતો, જાહેર ખર્ચની અસરો, જાહેર ખર્ચમાં વૃદ્ધિના કારણો

એકમ-૫ કરવેરા
જાહેર આવકના સ્ત્રોત- કરવેરા, અર્થ, વર્ગીકરણ(ફક્ત પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ કરની સમજૂતી આપવી) સારા(ઉત્તમ) કરવેરાના લક્ષણો, કરાવાત અને કરસંપાત, કરની અસરો, સારી કરપદ્ધતિના લક્ષણો

જાહેર ઋણ અને વિતિય વ્યવસ્થા
જાહેર ઋણ અને વિતિય વ્યવસ્થા, જાહેર ઋણ પ્રાપ્તિના સ્ત્રોત, જાહેર ઋણની અસર, જાહેર ઋણનો બોજ(ફક્ત બુકનાન અને લર્નરના મંતવ્યોની સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચા કરવી જાહેર અંદાજપત્ર (માત્ર ખ્યાલ સમજાવવો)

એસ.વાય.બી.એ.
અર્થશાસ્ત્ર પેપર નં-૪
ભારતીય અર્થતંત્ર
બાહ્ય પરીક્ષા માટેની અભ્યાસક્રમ

(૧) એકમ : ૧ :

માનવસંશોધનવિકાસ : માનવવિકાસના ખ્યાલ - માનવવિકાસનું મહત્વ - આર્થિક વિકાસ અને માનવમૂડી - ભારતમાં માનવવિકાસઑકના લક્ષણો - માનવવિકાસ ઑકના ઘટકો - ભારતમાં સમવાયી નાણાતંત્ર - અને કિલ્લા નાણાંપંચની ભલામણો.

(૨) એકમ નં ૨ :

નવા આર્થિક સુધારાઓ - ભારતમાં નવી આર્થિક સુધારણાં કાર્યક્રમ અપનાવાની જરૂરિયાત - આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમ હેઠળ આવરી લેવાયેલા મુખ્ય ક્ષેત્રો-આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમનું મુલ્યાંકન - ઉદારીકરણ - જાનગીકરણ - વેશ્વિકરણ અને ભારતીય અર્થતંત્ર પર તેની અસરો

(૩) એકમ નં. ૩ : બાહ્ય વિભાગ :

ભારતનો વિદેશવ્યાપાર-આયોજનકાળ દરમ્યાન ભારતનો વિદેશવ્યાપાર - વિદેશવ્યાપારના કદ ,બંધારણ તથા દિશામાં થયેલા ફેરફારો - ભારત સરકારની વિદેશવ્યાપારનીતિના તાજેતરના પ્રવાહો - નવી વિદેશવ્યાપારનીતિ - ભારતમાં વિદેશી કૂડિયામણની તાજેતરની સ્થિતિ અને નવા આર્થિક સુધારાઓ.

(૪) એકમ નં. ૪ : નાણું અને વૈત્તવ્યવસ્થા : (નાણાપ્રબંધ) :

નાણાબજારનો અર્થ અને મહત્વ - મૂડીબજારનો અર્થ - નાણાબજાર અને મૂડીબજારનો વચ્ચેનો તકાવત - પ્રાથમરી માર્કેટ અને સેકન્ડરી માર્કેટ - ભારતમાં વિદેશી મૂડી - ભારતના આર્થિક વિકાસમાં વિદેશીમૂડીની ભૂમિકા - ભારતમાં પ્રત્યક્ષ વિદેશી મૂડીરીકાણ - ભારતમાં બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ - વિશ્વવેપાર સંગઠનના હેતુઓ - તેના લાભ અને ગેરલાભ - વિશ્વવેપાર સંગઠનથી ભારત મહત્તમ લાભ મેળવી શકે તે માટેનાં પગલાઓ

(૫) એકમ નં. ૫ : ભારતીય અર્થતંત્રની સમસ્યાઓ :

- (૧) ભારતમાં ગરીબાઈની સમસ્યા : ભારતમાં ગરીબાઈનો કારણો - ગરીબાઈ નિવારણ માટેની વ્યુહરચના- ગરીબી નિવારણ કાર્યક્રમોની સમીક્ષા - આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમની ગરીબી નિવારણ પરની અસરો
- (૨) ભારતમાં બેરોજગારીના કારણો : બેરોજગારીનું સ્વરૂપ - પ્રમાણ, બેકારી નિવારણ માટેનાં પગલાઓ
- (૩) અન્ન સુરક્ષા : અન્નસુરક્ષાનો અર્થ - અન્ન સુરક્ષા વ્યવસ્થાના મુખ્ય અંગો - અન્ન સુરક્ષા માટેના કાર્યક્રમો-રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા ખરડી

Second Year B.A.

Economics Paper: - 3

Money, Banking & Public Finance

Unit: 1 Basic Concept

Money: Meaning and function, Money as an assets. Grasham's Law. Role of Money in Modern economy, Money Standards, Principles for issuing Paper Currency

Value of Money & Inflation:

Price Index Number: Meaning, type, formation, usefulness and limitations of price index number

Quantity theory of Money: Irving Fisher Equation Approach, Keynes approach,

Inflation: Definition, types, Causes, effects of inflation, control of inflation, Relationship between inflation and unemployment (Philips Curve), Stagflation.

Unit: 2 Commercial Banking

Meaning and Function of Commercial bank, Process of credit creation: Objectives and Limitations,

Recent reforms in Banking Sector in India (Only Explanation)

Unit: 3 Central Banking

Functions of central Bank, Quantitative and Qualitative measures of credit control,

Functions and role of Reserve Bank of India, Objectives and Limitation of Money Policy (Only Price Stability, Economic development and full employment as objectives of monetary policy)

Unit: 4 Nature and Scope of Public finance

Meaning and Scope of public finance, Difference between public finance and private finance, public goods and private goods

Public Expenditure:

Meaning, Classification, objectives and Principles of public expenditure, effects of public expenditure, reasons for increase in public expenditure

Unit: 5 Taxation

Tax as Source of public Revenue, Meaning, Direct and Indirect tax, Impact of tax and incidence of tax, effects of tax, characteristics of Ideal tax system

Public Debt and public Budget

Sources of public Debt, effects of public debt, burden of public debt (Only Buchanan and Lerner's Opinion) Public Budget

Second Year B.A.

Economics Paper: - 4

Indian Economy

Unit:-1: Human Resource development

The Concept of Human Development-The Importance of Human Development-Economic Development and Human capital-Features of human development Index in India-Components of Human Development Index-India's federal monetary system and the last commission Recommendations.

Unit:-2: The new Economic Reforms

Indian needs to adopt a new economic reforms program – the main fields covered by the economic reforms program – Evaluation of the economic reforms program – Liberalization – privatization – Globalization and its effects on Indian Economy

Unit:-3: External sector

Foreign trade in India – Foreign trade during the planning period – Size, structure and changes of foreign trade – current trend of foreign trade – New foreign trade policy – current situation of foreign exchange in India – New economic reforms.

Unit:-4: Money and Public finance

Meaning and importance of money market – meaning of capital market – difference between money market and capital market – primary market and secondary market – foreign Direct investment in India – multinational companies in India – objectives of world trade organization – its merits and demerits – measures of the world trade organization in India to take advantage of the maximum.

Unit:-5: Indian economic problem:

Poverty problem in India: reasons of poverty in India - poverty solving strategy- criticism of poverty solving strategy – effects of financial reforming program.

Reasons of unemployment in India: scenario and measures of unemployment - steps to solve unemployment –

Food Security: meaning, food security management - programme of food security – National Security Act.